

Trong cuộc sống chúng ta sẽ trải qua rất nhiều trải nghiệm để khôn lớn và trưởng thành

- ✓ Có những trải nghiệm cho ta những bài học quý

- ✓ Có những trải nghiệm khiến ta phải hối hận cả đời

Khởi động

□ Em hãy kể tên
một số câu chuyện
có nhân vật là con
vật/ đồ vật/ loài vật
mà em đã biết, đã
nghe ?

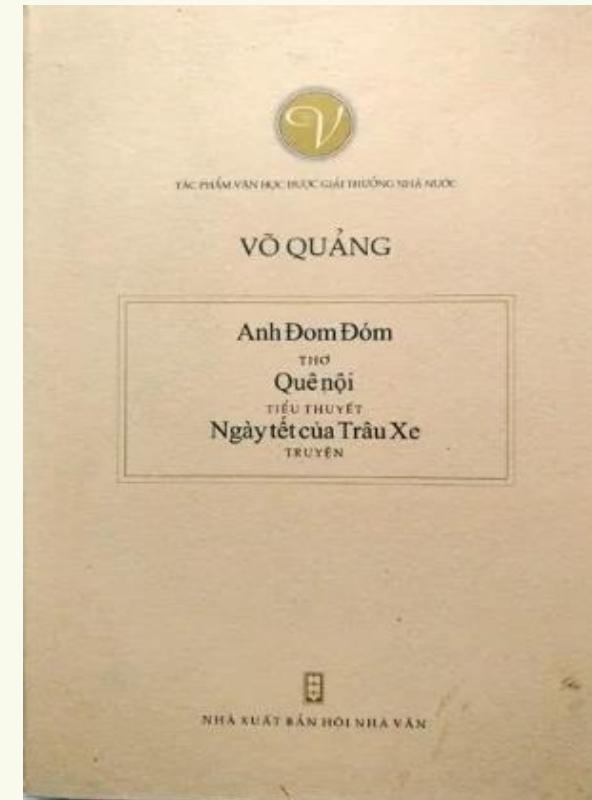
- Một số câu chuyện có nhân vật lừa lào ài vật, con vật lừa

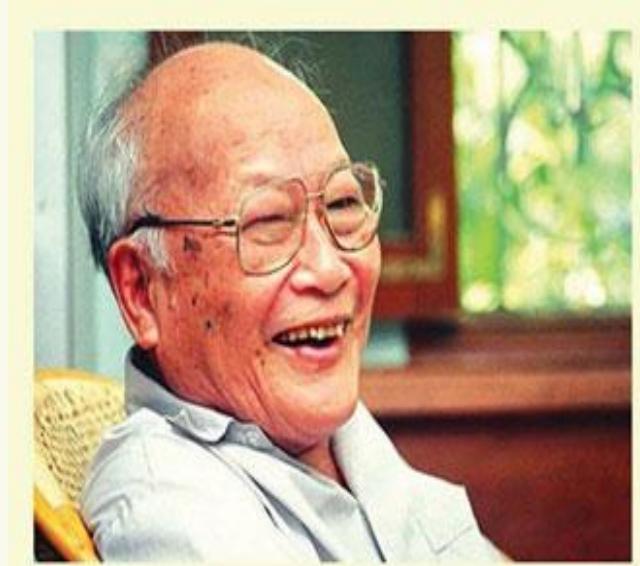
Rùa và Thỏ

Anh đom đóm
(Võ Quảng)

Ngày Tết của Trâu Xe
(Võ Quảng)

Bí kíp múa và hành tập, Dế Mèn
cua' tôi' chắc chắn là bài chung thủy
với thế hệ tuổi thơ cua' bạn.

Tô Hoài

Tiểu sử - sự nghiệp

nà vǎn

TÔ HOÀI

TÔ HOÀI

DẾ MÈN
phiêu
lưu
ký

NHÀ XUẤT BẢN DÂN TRÍ

BÀI HỌC ĐƯỜNG ĐỜI ĐẦU TIÊN

- Trích: Đề Mèn phiêu lưu kí -

Mục Tiêu

-
- 01 Nhận diện được những đặc trưng của các yếu tố truyện đồng thoại trong văn bản
 - 02 Phân tích được đặc điểm và ý nghĩa của các nhân vật trong văn bản
 - 03 Có được bài học ý nghĩa và liên hệ tình bạn cho bản thân

01

Đọc – Tìm hiểu
“chung”

~TÔ HOÀI~
Dế Mèn phiêu lưu ký

Minh họa: Tạ Huy Long

1. Đọc văn bản

ĐẾ MÈN
PHIÊU LƯU KÝ
TÔ HOÀI

Minh họa: Đậu Đũa

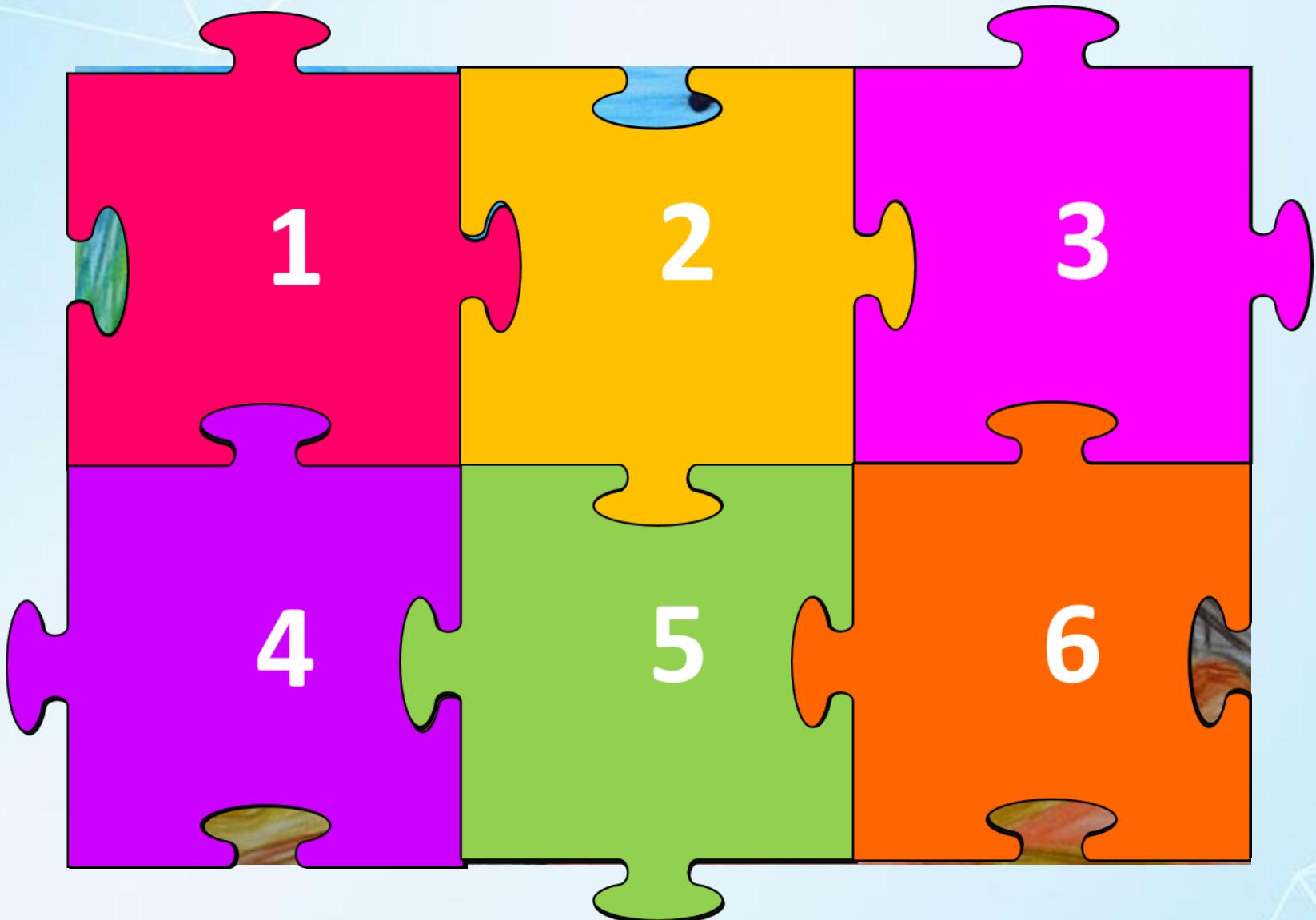
* Hướng dẫn đọc:

- Đoạn đầu: Đọc với giọng hào hứng, kiêu hãnh, to, vang
- Đoạn trêu chị Cốc: Đọc với giọng trịnh trọng ,khó chịu
- Đoạn cuối: Đọc chậm, trầm buồn, sâu lắng
- Giọng Dế Choắt: Yếu ớt, rên rỉ

2. Chú thích

Mãm

Béo tròn, đầy đặn

Dún dây

Chuyển động nhẹ, theo chiều lên xuống, nhịp nhàng

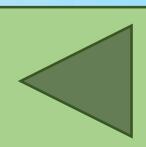
TỢN

Bạo dạn đến mức liều lĩnh, khống biết sợ hãi là gì

Hỗn hoắn

Ngắn đến mức khó coi

Cà khịa

Cố ý gây sự để cãi nhau, đánh nhau

Xốc nổi

Hăng hái nhưng thiếu chín chắn

3. Tác giả, tác phẩm

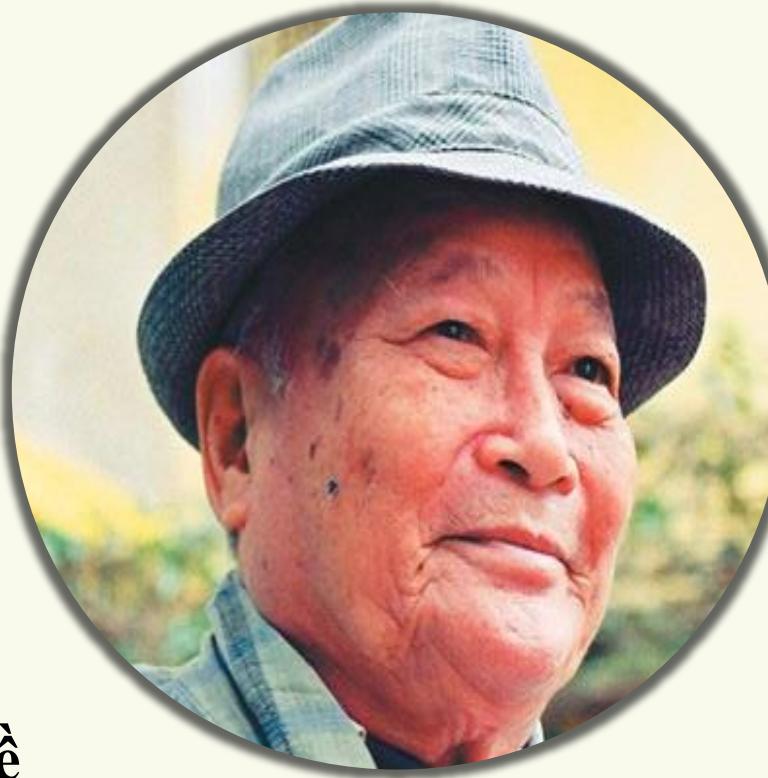
ít việc mơ và hành động, Dế Mèn
tôi chắc chắn là bạn đang thấy
để thế hệ tuổi thơ của bạn.

Tô Hoài

a) Tác giả TÔ HOÀI (1920 – 2014)

✓ Tô Hoài
Tên khai sinh là
Nguyễn Sen

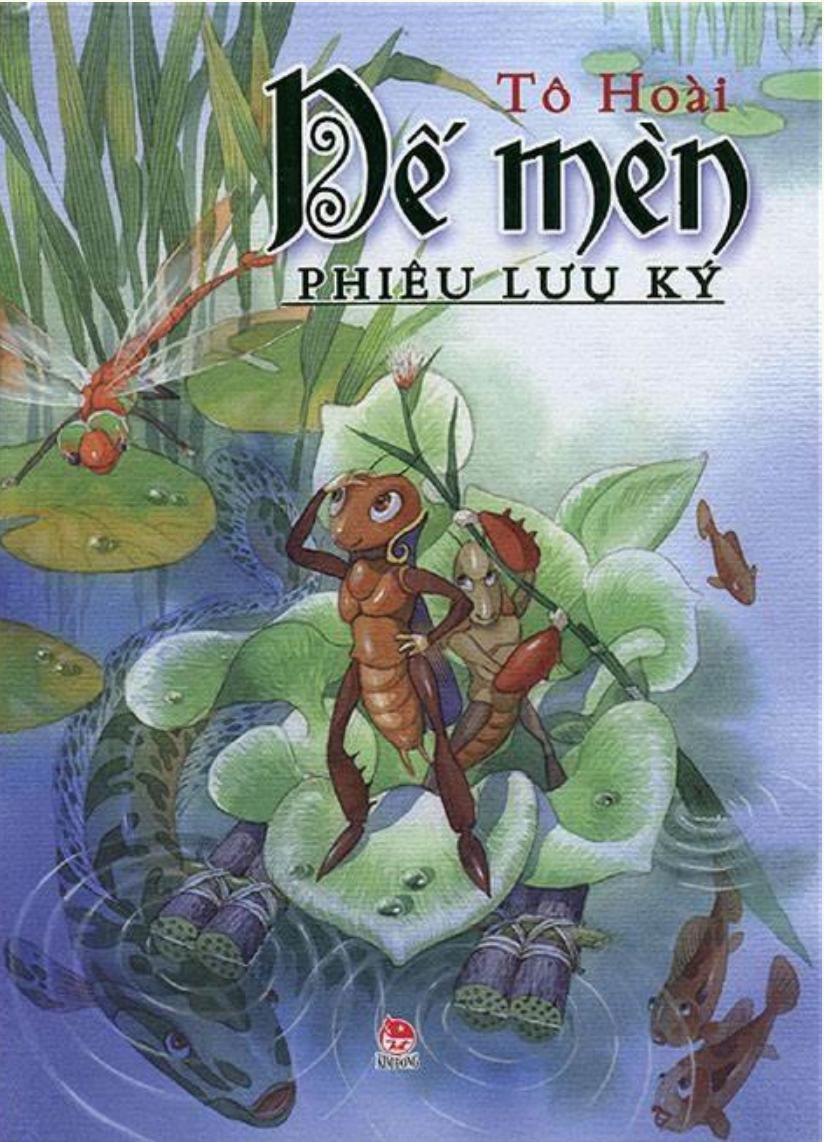
✓ Đề tài:
Ông viết nhiều truyện
cho thiếu nhi, viết về đề
tài miền núi và Hà Nội

✓ Tác phẩm tiêu biểu:
Võ sĩ Bọ Ngựa, Nhà
Chủ, Vợ chồng A Phủ,...

✓ Phong cách nghệ thuật:
Ngôn ngữ chân thực, gần
gũi với đời sống

b) Tác phẩm

- Dế Mèn phiêu lưu ký là tác phẩm nổi tiếng nhất của Tô Hoài, được dịch ra gần 40 thứ tiếng trên Thế Giới
- Văn bản “Bà học đường đời đầu tiên” là đoạn trích được trích từ Chương 1 của tác phẩm

Truyện được kể bằng lời
nhân vật nào ? Và kể
theo ngôi thứ mấy ?

66

Ngôi kê thứ nhất

(Người kê xung “tai”)

Người kê chuyện:

Dế Mèn

(Nhân vật trong truyện)

Bố cục

Phần 1

Từ đầu ... đứng đầu thi ên hạ

→ Bức chân dung tự họa của Dế Mèn

Phần 2

Đoạn còn lại

→ Bài học đường đời đầu tiên của Dế Mèn

02

Tìm hiểu chi tiết

PHIẾU HỌC TẬP

SỐ 1

Miêu tả
ngoại
hình DM

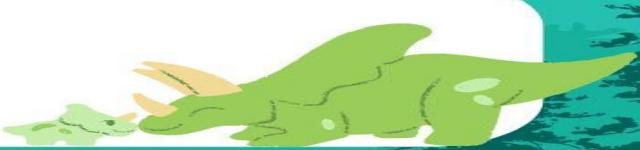
Hành
động của
DM

Dế mèn tự
đánh giá
bản thân

Quan hệ của
DM với bà con
hàng xóm

Từ sơ đồ trên, hãy nhận xét bản thân Dế Mèn

1. Ngoại hình, hành động, tính cách của Dế Mèn

a) Ngoại hình, hành động

NGOẠI HÌNH

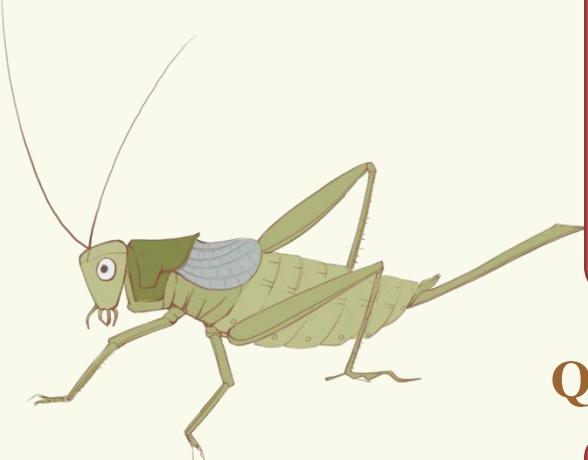
- Càng: Mềm bóng
- Vuốt: Cứng, nhọn hoắt, đạp phành phách
- Cánh: Áo dài chấm đuôi
- Răng: Đen nhánh.....

TỰ ĐÁNH GIÁ

- Chân Dế thanh niên, cường tráng, rất bướng, tợn lầm, giỏi lầm,
- Tay ghen góm, sắp đứng đầu thi ên hạ

HÀNH ĐỘNG

- Cơ cẳng đạp phanh phách vào cát ngọn cỏ;
- Vũ cánh phành phách giòn giã
- Nhai ngoэм ngoạp

QUAN HỆ VỚI MỌI NGƯỜI

- Cakhia, to tiếng
- Quá chị Cào Cào
- Đá vây gheo anh Gong Vó

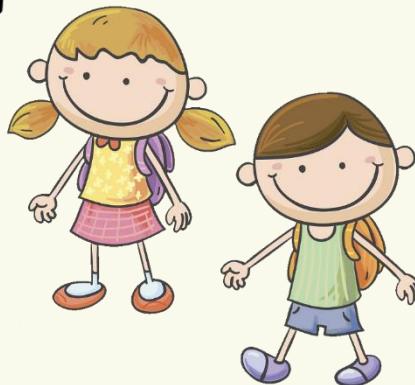
1. Ngoại hình, hành động, tính cách của Dế Mèn

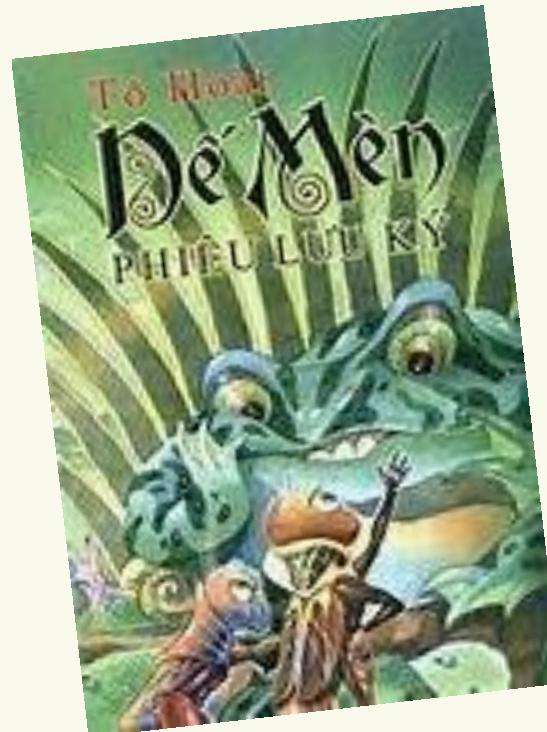
b) Tính cách của Dế Mèn

Em hãy nhận xét
về tính cách của
Dế Mèn bằng 3-4
tính từ (Có ưu,
nhược điểm)

66

77

Tự tin, biết chăm sóc bản thân, sống
điều độ. Nhưng Dế Mèn cũng rất kiêu
ngạo, hung hăng, hiếu thắng, hay bắt
nạt kẻ yếu

➤ Đánh giá nhân vật Dế Mèn

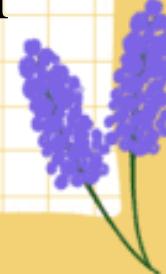
Tích cực

Khỏe mạnh,
cường tráng,
đầy sức sống,
yêu đời, tự
tin

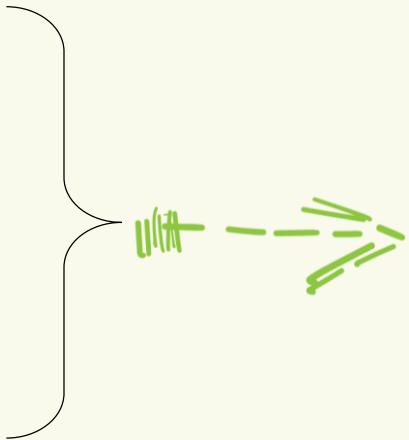
Tiêu cực

Kiêu căng, tự
phụ, hõm hĩnh,
thách ra oai

Bức chân dung tự họa của Dé Mèn

- a. **Hình dáng**
- b. **Hành động**
- c. **Suy nghĩ**

Nghệ thuật nhân hóa, so sánh. Loài vật được miêu tả bằng đặc điểm, tính cách, ... của con người

- ✓ Vẻ đẹp cường tráng
- ✓ Tính nết kiêu căng, tự phụ coi thường tất cả mọi người

Bài học rút ra cho bản thân thông qua bức chân dung tự họa của Dế Mèn

Nên làm

Ăn uống đầy đủ, tự chăm sóc bản thân để trở nên nhanh nhẹn, khỏe mạnh

Ko nên làm

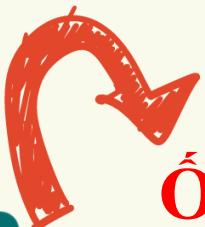
Quá tự tin vào bản thân, coi mình là trung tâm, kiêu căng, trêu trọc người yêu kém

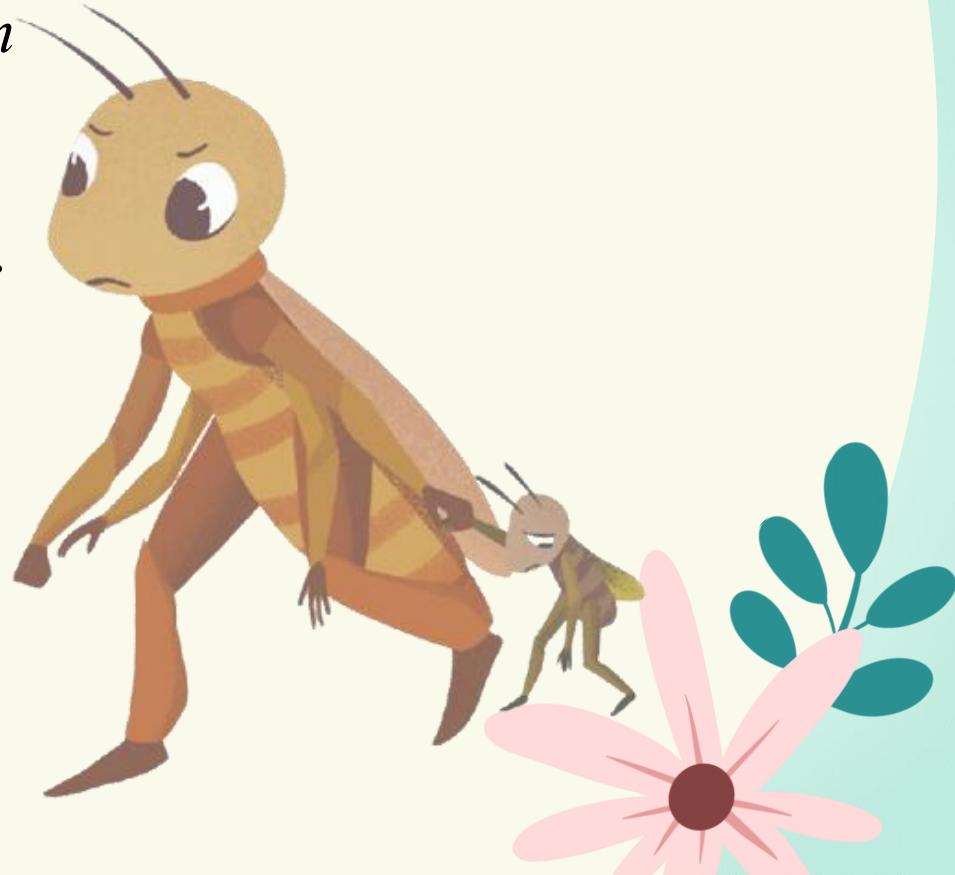
2. Nhân vật Dế Choắt

a) Ngoại hình, tính cách, hành động

- Trạc tuổi Dế Mèn. Bẩm sinh yếu đuối
- Người gầy gò, dài lêu nghêu như gã thuốc phiện
- Cảnh ngắn ngủn, đôi cánh bè bè
- Râu ria cụt 1 mẩu. Mặt mũi ngắn ngắn ngo ngo
- Ăn xối ở thi. Đào hang nông sát đất

Ôm yếu sống tạm bợ.
Đối ngược với Dế Mèn

2. Nhân vật Dế Choắt

b) Thái độ của Dế Mèn với Dế Choắt

Đặt tên: Dế Choắt

Xưng hô: ta – chú mày

- Chú mày có lớn mà chẳng có khôn
- Đào tổ nồng thì cho chết

- Khinh bỉ và coi thường Dế Choắt
- Không giúp đỡ
- Lối sống éh kỷ, chỉ biết bản thân

Chỉ ra chi tiết miêu tả Dế Mèn và Dế Choắt gợi đặc điểm liên tưởng tới đặc điểm con người

Các chi tiết miêu tả,
hình dáng, cử chỉ
thường thể hiện đặc
điểm loài vật

Các chi tiết miêu tả,
lời nói, ý nghĩa
thường gợi đến hình
nhân con người

Đặc điểm nhân vật truyện đồng thoại: Nhân vật được
nhân hóa vừa có đặc tính loài vật vừa có cách
con người

Nghệ Thuật

Xây dựng nhân vật

Nhân vật được nhân
 cách hóa

Từ ngữ

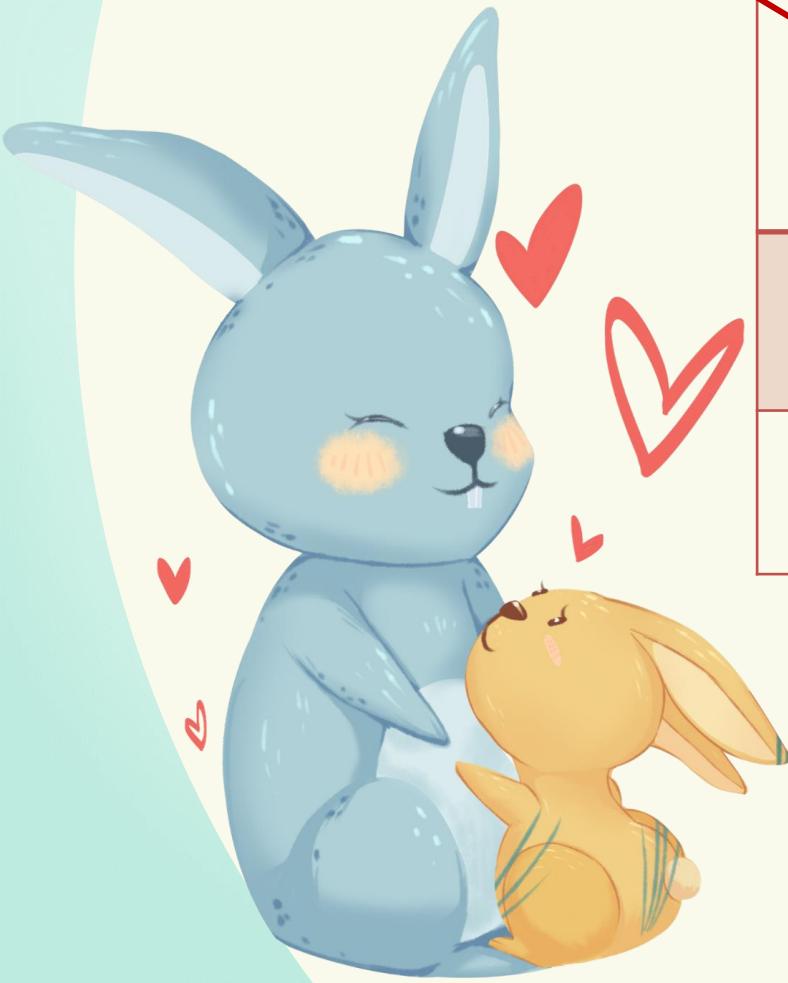
Sử dụng hình ảnh so
 sánh, từ ngữ lóng đặc sắc

Cách miêu tả

Miêu tả sinh động,
 tinh tế

3. Bài học đường đời đầu tiên của Đế Mèn

	Trước khi trêu chị Cốc	Sau khi trêu chị Cốc	Kết quả
Thá độ			
Hành động			

3. Bài học đường đời đầu tiên của Đέ Mèn

	Trước khi trêu chị Cốc	Sau khi trêu chị Cốc	Kết quả
Thá độ	<ul style="list-style-type: none">Mắng, coi thường, bắt nạt ChoắtCất giọng véo von trêu Chị Cốc	<ul style="list-style-type: none">Chui tọt vào hangNúm dưới hang nấm im thin thítMon men bò lèn	- Dé Choắt chết
Hành động	→ Hung hăng, ngạo mạn, xác xược	→ Hoảng sợ, hèn nhát	→ Dé Mèn hối hận chôn cất Dé Choắt

Điễn biến hành động trêu chí Cốc của Dế Mèn

Nguyên nhân

Thối hung hang, kiêu ngạo.
Muốn giao oai với Dế Choắt

Diễn biến

Hát vó von trêu chọc chị
Cốc. Chui tốt vào hang

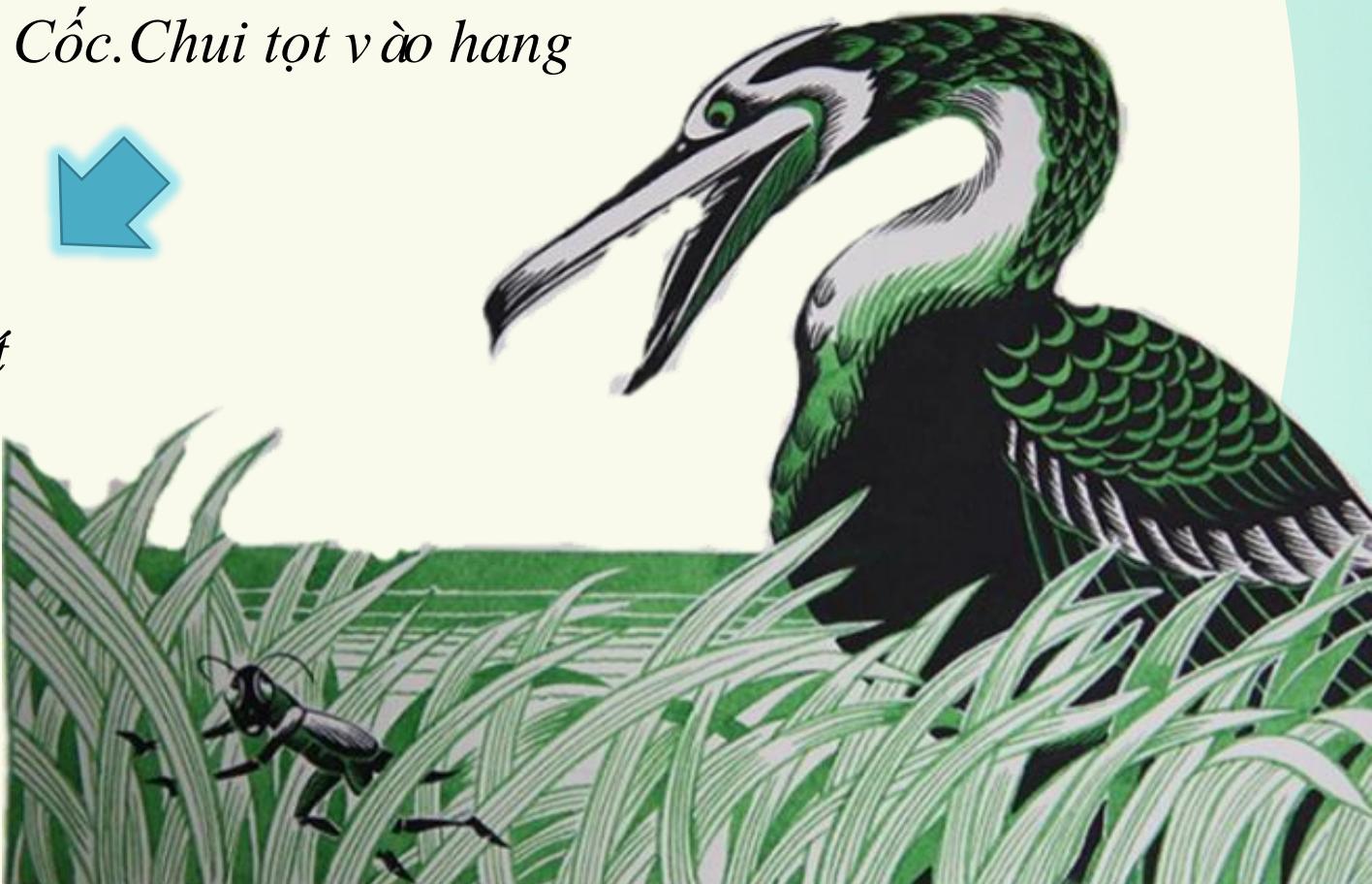
Tâm trạng Dế Mèn

Bụng nghẽn thú vị
Khiếp sợ, nằm im thin thít

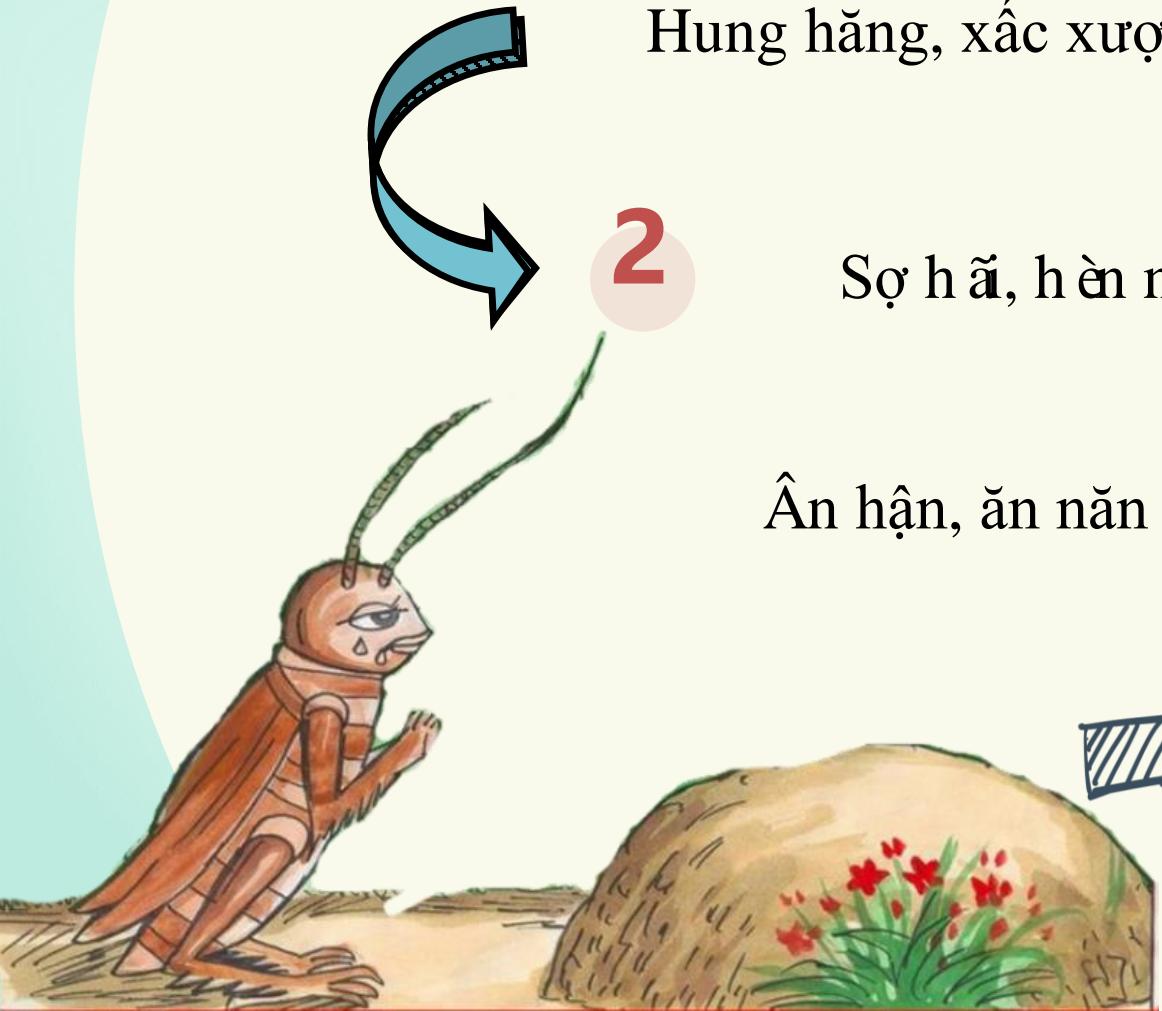

Hậu quả

Dế Choắt bị chị Cốc
mổ chết

DIỄN BIẾN TÂM TRẠNG CỦA DÊ MÈN

Hung hăng, xác xược, không coi ai ra gì

1

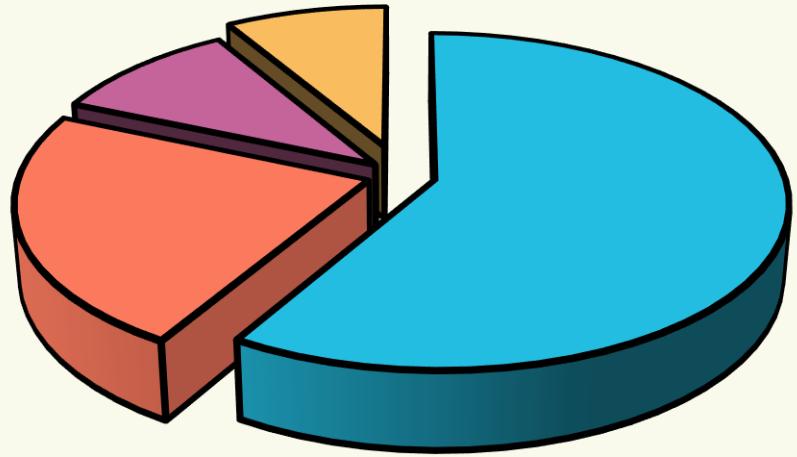
Sợ hãi, hèn nhát, trốn tránh

2

Ân hận, ăn năn tội mờ nh

3

*Biết ân hận, nhận ra lỗi lầm
của bản thân khi gây ra cho
người khác*

- TITLE
- TITLE
- TITLE
- TITLE

Theo em, Dế Mèn đã
rút ra được bài học gì
từ những trải nghiệm
gì ? Câu văn nào cho
em thấy điều đó ?

99

66

BÀI HỌC ĐƯỜNG ĐỜI ĐẦU TIÊN CỦA DẾ MÈN

Hung hăng, hốc hách, láo chí tỗ
đem thân trả nợ chi những hành
động ngu dại của mình thôi

Ở đời mà có thể hung hăng
bậy bạ sóm muộn cũng mang
vạ vả mình đấy

Nếu không suy nghĩ trước khi hành
động, lỡ xảy ra những việc dại dột,
dù về sau có hối cũng không thể
làm lại được

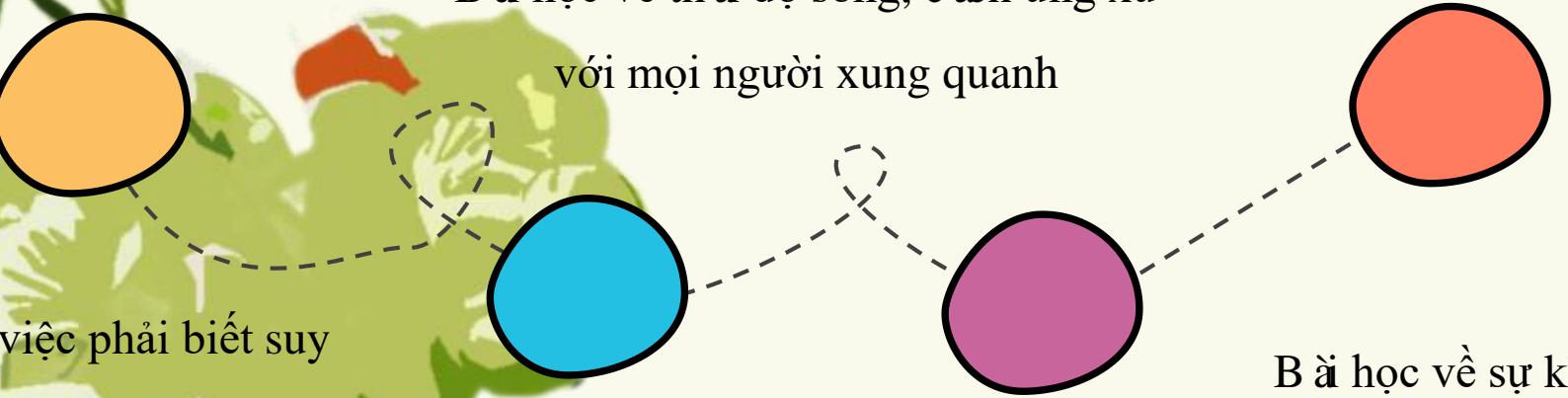

BÀI HỌC ĐƯỜNG ĐỜI ĐẦU TIÊN CỦA DẾ MÈN

Ở đời mà có thá hung hăng bậy bạ, có óc mà không biết nghĩ sớm muộn rồi cũng mang vạ vào mình

Bài học về thái độ sống, cách ứng xử
với mọi người xung quanh

Bài học về việc phải biết suy
nhĩ trước khi hành động

Bài học về sự khiêm tốn

**Hung hăng, xốc nỗi,
không nghĩ đến hậu
quả, gây ra cho
người khác**

**Gày gò, ôm yếu ,
không biết cách
chăm lo cuộc sống
bản thân**

**Không suy nghĩ,
nóng nảy, không
phân biệt đúng sai**

Dế Mèn

**Bản thân
Dế Choắt**

Chị Cốc

03

Tổng kết “

“

Nghệ Thuật

*Miêu tả loài vật sinh động,
nghệ thuật nhân hóa, ngôn
ngữ miêu tả chính xác*

*Xây dựng hình tượng nhân
vật gần gũi với trẻ thơ*

Nội Dung

01

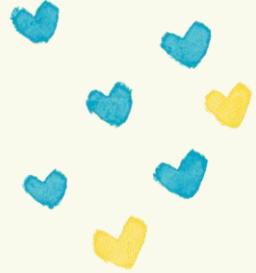
Miêu tả Dế Mèn có vẻ đẹp
cường tráng nhưng tinh
nết kiêu căng, xốc nỗi

02

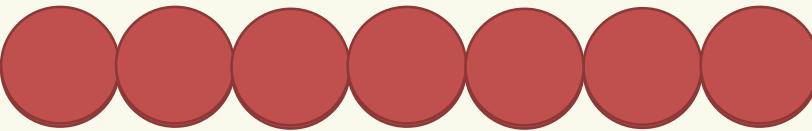
Sau khi bay trò trêu chị Cốc,
gây ra cái chết cho Dế
Choắt, Dế Mèn hối hận và
rút ra bài học đường đời
đầu tiên cho mình

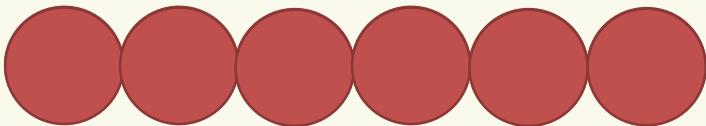
Trò chơi Ô chữ bí mật

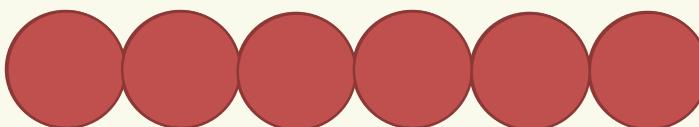
1

2

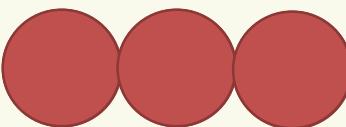
3

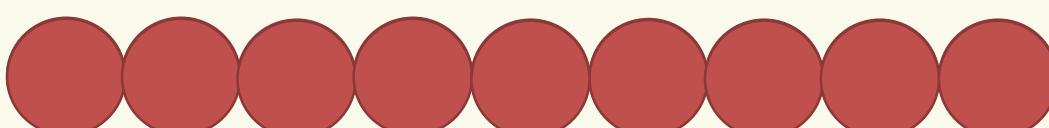
4

5

6

6 C H Ủ C Á I

Câu chuyện khiến Đề Mèn ân hận mà tôi ghi nhớ suốt đời
liên quan tới nhân vật chính nào?

6 C H Ủ C Á I

Đọc đoạn văn trang 17 và điền vào chỗ trống phù hợp:
..... *liền quát lớn* :

- *Mày nã g i?*
 - *Lạy chị, em nã g ìn ái!*
- Rồi Dế Choắt lui vào*
- *Chói hả? Chói này! Chói này!*

....

6 C H Ủ C Á I

Đọc đoạn văn trang 17 và điền vào chỗ trống phù hợp:
Cá Cò, Cá Vạc, Cá Nông,
Ba con cùng béo, vật lông cái nào ?
Vật lông cho tao,
Tao nấu, tao xào, tao ăn

6 C H Ủ C Á I

Tác giả của tác phẩm Dế Mèn
phiêu lưu kí là ai ?

3 C H Ủ

Đọc đoạn văn trang 17 và điền vào chỗ trống phù hợp:
Cá Cò, Cá Vạc, Cá Nông,
Ba con cùng béo, vật lông cái nào ?
Vật lông cái Cốc cho tao,
Tao , tao xà, tao ăn

CÓ 9 CHỮ CÁI

Tên thật của tác giả Tô Hoài là gì ?

**THANK
YOU**

